

V Česku vzniká první výrobná biometanu

Už za dva týdny se v Rapotíně na Šumpersku rozjede první výrobná biometanu v Česku. Plynu, který má stejné vlastnosti jako zemní plyn z Ruska či odjinud, a může ho tedy nahradit. V pokročilé formě je dokonce čistější než klasický fosilní plyn. Pro plynárenský byznys by to mohla být do budoucna jedna z cest, jak konkurovat obnovitelným zdrojům.

Bioplynová stanice v Rapotíně nyní zpracovává biologicky rozložitelný odpad, tedy například prošlé jídlo nebo zbytky z restaurací. Z nich získává bioplyn, který následně v kogenerační jednotce mění na elektrickou energii a teplo. Jenže tenhle postup není dostatečně účinný. Nově se proto bude nadbytek získaného bioplynu upravovat právě na biometan.

„Kogenerační jednotky mají účinnost okolo 40 procent, ale technologie membránové separace výroby biometanu více než 99 procent. Vyroběný biometan je vtlačěn do plynárenské soustavy, kde je uložen a může být spotřebován kdekoliv,“ vysvětluje Martin Vrtiška, obchodní ředitel Energy financial group, která stanici provozuje. Celková investice do vylepšení technologie, která v Rapotíně umožní výrobu biometanu a připojení k plynovodu, je 45 milionů korun. Počítá se s návratností pět let.

„Biometan má velkou budoucnost, je to jeden ze způsobů, jak umožnit dlouhodobou akumulaci energie v rámci soustav,“ říká výkonná ředitelka Českého plynárenského svazu Lenka Kovačovská. Jinými slovy, biometan lze vyrábět kontinuálně a nezávisle na počasí. A navíc vše, co funguje na zemní plyn, bude fungovat i na biometan bez nutnosti jakýchkoliv úprav technologie a dalších investic. Ať už jde o plynárenskou infrastrukturu včetně celorepublikové sítě na CNG či domácí spotřebiče.

Dá se také skladovat v podzemních zásobnících, kterých je v Česku nyní osm a lze v nich jednorázově uskladnit více než třetinu roční spotřeby plynu. Podle plynářů je to při srovnání s ukládáním elektřiny v bateriových úložištích levnější a efektivnější způsob skladování energie z obnovitelných zdrojů. *„Není to nicméně samospásné řešení. Naše analýzy ukazují, že v biometanu můžeme v rámci České republiky vyrobit pouze deset procent konečné spotřeby plynu. Především pokročilý biometan ale může hodně pomoci v ozeleňování dopravy a podpoře cirkulární ekonomiky,“* uvedla Kovačovská. O výrobu biometanu bude mezi provozovateli bioplynů zájem. *„Podle našich analýz může být v Česku v dalších deseti letech spuštěno 70 až 120 výroben biometanu. Naše dceřiná společnost EFG Engineering jenom na období 2020 a 2021 připravuje pět projektů,“* říká Vrtiška.

Česko se chystá výrobu biometanu podpořit. Hlavním důvodem je požadavek na navýšení podílu obnovitelných zdrojů v dopravě a snížení emisí. A zelený plyn by v tom mohl pomoci. Přesná podoba podpory se však teprve rodí, vše má platit od roku 2021.

„Biometan vyrobený z odpadů je pokročilé biopalivo, které má výrazně nižší emisní stopu než fosilní zemní plyn. Pokročilá biopaliva jsou důkazem, že nemusíme zatěžovat

zemědělskou půdu pěstováním řepky (tedy biopalivem první generace). V EU je provozní podpora výroby biometanu naprosto běžná a státům se vyplatí,“ říká Vrliška. Vzhledem k neexistenci podpory se bude zelený biometan z Rapotína prodávat do zahraničí. Vyrobený biometan je totiž dražší než konvenční plyn, řada firem však přijala závazky, že pojedou na čisté energii, a to jim certifikát z Rapotína usnadní.

Problém je, že si takto prodanou energii nebude moci ke svým cílům připočítat Česko. *„Úspory emisí budou započítány v zahraničí. A pokud stát biometan nepodpoří, tak český biometan bude v dalších letech exportován do EU, a ČR tak nebude schopna splnit závazky,*“ upozorňuje Vrliška.

Výroba biometanu v Evropě má více než desetiletou tradici. Největší boom však podle Vrlišky začal před pěti lety s nástupem technologie membránové separace a s nárůstem tlaku na snižování emisí skleníkových plynů v dopravě. Největší počet výroben biometanu je v Německu, Francii, Velké Británii a Dánsku. Česko se chystá výrobu biometanu podpořit. Hlavním důvodem je požadavek na navýšení podílu obnovitelných zdrojů v dopravě a snížení emisí. A zelený plyn by v tom mohl pomoci.

Zdroj: [Anopress IT](#), MF DNES, 9. 10. 2019